

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Димо Илиев Димов, д.м.
Катедра „Медицина на бедствените ситуации“ – ВМА - София

Член на Научно жури съгласно Заповед № Р-109-234 от 26.07.2019 г. на Ректора на
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна.

Относно: Конкурс за академична длъжност „Доцент“ по специалност „Медицина на бедствените ситуации“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве към факултет „Обществено здравеопазване“, катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, съгласно публикувана обява в Държавен вестник бр. 43 от 31.05.2019 г.

В обявения конкурс участва един кандидат - гл. ас. **Николина Радева**, доктор в катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“, факултет „Обществено здравеопазване“ при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Кандидатът е представил всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет-Варна.

Кратки данни за кариерното развитие на кандидата:

От 10/04/2018 г. Н. Радева е „Доктор“ по специалност „Медицина на бедствените ситуации“, Медицински университет – София.

От 19/02/2016 – настояще (продължителност 3 год.), е зачислена за специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ в МУ – Варна.

2010-2012, „Магистър“ по „Здравен мениджмънт“, Медицински университет – Варна.

2007-2008, „Магистър“ по „Корпоративни финанси“, Икономически университет – Варна.

2002-2007, „Бакалавър“ по „Туризм“, Икономически университет – Варна.

1997-2002, „Френски език“, Пета езикова гимназия „Йоан Екзарх“, гр. Варна.

Квалификация:

Гл. асистент Н. Радева има разнообразна, богата и задълбочена квалификация за периода 2013 до 2019 г.:

- 17/07/2019 – 19/07/2019, Участие в 23-то Национално военноморско учение с международно участие „Бриз 2019“.
- 19/06/2019, Участие в Първа и Втора среща по проект „Интегрирана система за управление при извънредни ситуации /кризи/, област Варна“, финансиран от Европейския

консултантски център по инвестиционните въпроси, чрез Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Областна управа, Варна.

- 04/06/2019 – 07/06/2019, Участие в 7-ма ежегодна международна конференция на Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия – CMDR COE.
- 10/12/2018-14/12/2018, Участие като лектор с тема: „Mental and emotional health. Mental wellbeing and emotional intelligence“ в курс „Stress management and resilience training“, финансиран от The NATO Science for Peace and Security Programme, организиран от Център за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия - София съвместно с Военното министерство на Сърбия, гр. Белград, Сърбия.
- 28/10/2018 – 31/10/2018, Участие в работен семинар “Dialogue on key health workforce planning data definitions”, гр. Будапеща, Унгария.
- 18/09/2018-20/09/2018, Участие като лектор с тема: „Здравен риск при наводнения“ в среща на компетентните органи по изпълнение на мярка PREP39-REAC86 „Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите, свързани с наводненията“ от План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г., организирана от Басейнова дирекция „Черноморски район“, Министерство на околната среда и водите, гр. Варна.
- 05/06/2018 – 06/06/2018, Участие в годишна конференция на Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия – CMDR COE, София.
- 01/06/2018, Обучителен семинар, „CMEMS в подкрепа на морските дейности в Черно море“, ЕМД Бургас.
- 29/03/2018, Презентация на тема „Медицинско осигуряване при бедствени ситуации“, Община Варна, Семинар „Актуални проблеми и указания по отбранително мобилизационната подготовка и дейности по защита на населението 2018“, Варна.
- 15/02/2018 – 16/02/2018, Проведено обучение „Първа медицинска помощ при инциденти на море“ в рамките на 10 учебни часа с 30 военнослужещи, Военноморски сили, Военно формирование 28580, Варна.
- 12/10/2017 – 15/10/2017, Участие в Академия за документален филм – Международен фестивал на червенокръстките и здравни филми (Чрез хуманизъм към мир и приятелство, 17 издание).
- 18/07/2017, Участие в работна среща с председателя на Френското дружество по медицина на катастрофите – проф. Жулиен, проведена във ВМА-София съвместно с Български червен кръст.
- 11/09/2016 – 15/09/2016, Участие в 16-та международна конференция “Unpuzzling terrorism”, International Institute for Counter-Terrorism, IDC Herzliya, Israel.
- 7/06/2016 – 9/06/2016, Участие в Трети международен семинар по анти-тероризъм, Медицински университет – Варна, МБАЛ „Св. Марина“ – Варна.
- 10/06/2015 – 12/06/2015, Участие във Втори международен семинар по анти-тероризъм, Медицински университет – Варна, Посолство на Израел в България.
- 20/05/2015, Участие в научна конференция „Море и здраве“, във връзка с Европейски ден на морето, Медицински университет – Варна.

- 26/09/2014, Участие в Европейска нощ на учените 2014 под наслов „По стъпките на гения на българската медицина Проф. д-р Параскев Стоянов“, Програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, Медицински университет – Варна.
- 16/06/2014 – 19/06/2014, Участие в Първи международен семинар по анти-тероризъм, Медицински университет – Варна, Посолство на Израел в България.
- 5/05/2014 – 8/05/2014, Участие като гост-лектор на 9th European Medical Students' Council, Samsun, Turkey.
- 19/09/2013 – 20/09/2013, Участие в работен семинар на Work Package 5 „Minimum data set“, JA on Health Workforce Planning and Forecasting, Milan, Italy.
- 3/09/2013 – 4/09/2013, Участие в Kick off Meeting and workshops of Work Package 7 - Sustainability of the Joint Action on Health Workforce Planning and Forecasting, Sofia, Bulgaria.
- 11/04/2013, Участие в Kick off Meeting of the Joint Action on Health Workforce Planning and Forecasting, Brussels, Belgium.

Допълнителна квалификация:

- Продължаващо медицинско обучение, СДО курс „Първа помощ след терористично нападение“.
- Курс „Разработване и управление на Европейски проекти“, БГ СЕРТ Пегистър ООД, Сертификат № 02510.
- Квалификационен курс „Управление на проекти“, Разработване и прилагане на „Програма за квалификация и развитие на професионалните компетенции на преподавателите“, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013 „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“, Медицински университет – Варна.
- Квалификационен курс „Управление на качеството“, Разработване и прилагане на „Програма за квалификация и развитие на професионалните компетенции на преподавателите“, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013 „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“, Медицински университет – Варна.
- Квалификационен курс „Практическо реализиране на закрила на интелектуалната собственост. Изобретения и научни открития“, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013 „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“, Медицински университет – Варна.
- Квалификационен курс „Интерактивни методи на обучение“, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013 „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“, Медицински университет – Варна.
- Квалификационен курс „Интензивно специализирано чуждоезиково обучение по немски език ниво А2“, Проект № BG051PO001-3.1.09-0013 „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна“, Медицински университет – Варна.

Оценка на научната дейност:

Научните приноси на Н. Радева са свързани с основните направления в дисциплините „Медицина на бедствените ситуации“, „Медицинско осигуряване при бедствени ситуации“, „Готовност за бедствия и аварии“, „Подготовка при терористична атака и антитероризъм“, „Медицинско осигуряване при бедствия и кризи с голям брой пострадали“ и „Disaster medicine“, в които преподава.

Научните разработки са главно в областта на Медицина на бедствените ситуации:

- Анализи на определения и основни термини, употребявани в медицина на бедствените ситуации и други сродни дисциплини. Класификации. Основни характеристики на бедствените ситуации.
- Химически аварии и последици за Варненска област, предизвикващи здравни и екологични проблеми.
- Мениджмънт, планиране и организация на защитата на населението при бедствени ситуации.
- Медико-географска характеристика на екокатастрофи и последици - направени са задълбочени проучвания на наводненията, пожарите, земетресенията и др. бедствени ситуации.
- Психологични проблеми (стрес) при бедствени ситуации.
- Анкетни проучвания относно оценяване на информираността и подготовката на медицински кадри и населението за бедствени ситуации.
- Проучвания за групи в риск и специално за групата на хора с увреждания.
- Анализи на медицински последици от бедствени ситуации и препоръки за подобряване здравето на населението.
- Екологични проблеми от замърсяване на морски води.
- Експерименти с опитни животни и други проучвания.

Общата публикационна активност на кандидата съдържа общо 45 научни труда: 2 монографии, 2 учебни ръководства; 40 научни статии и 1 автореферат. Публикациите и другите задължителни документи са подредени по групи показатели и точки в съответствие с изискванията на закона за развитието на академичния състав.

По група показатели А - представен е автореферат за защитена дисертация – 50 т.

По група показатели В.3 – представен е хабилитационен труд (монография) – 100 т.

По група показатели Г (Г.5 монография – 100 т и Г.8 публикации в списания и сборници – 214 т.) – 314 т.

По група показатели Д (Д.11 – 10 т, Д.12 – 40 т.) – 50 т.

Три от статиите са с импакт фактор по 0,565, общо 1,7.

Научните участия на Н. Радева са 51 в национални и международни научни прояви, с 35 доклада.

Кандидатът Н. Радева е взел активно участие в 10 международни, републикански и регионални проекти като експерт и координатор за периода 2004 – 2019 г.

Приносите от дисертационният труд на Н. Радева „Превенция на стреса като значим проблем за групи в риск при бедствени ситуации“ са от съществено значение за защитата на населението и в частност „групите в риск“ при бедствени ситуации.

За превенция на стреса при травматизъм са разработени пакети за защита, самопомощ и взаимопомощ на групите в риск при различни по характер бедствия:

- Превързочен пакет (за рани и травми).
- Пакет за радиационна защита (при радиационна авария) съдържащ съвременни доказани и утвърдени средства за радиационна защита – срещу увреждащите фактори на йонизиращата радиация.
- Семеен хигиенно-противоепидемичен пакет (в дома и офиса) при опасност от епидемии.
- Пакет за защита при химическа авария (в дома и офиса).

Представените научни трудове и резултатите от изследователската работа имат значителен научен принос и са обособени тематично в 10 научни направления.

Представената монография „Актуални аспекти на защитата на населението при бедствени ситуации“ е интересно и познавателно четиво за преподаватели, стажанти и студенти от всички специалности на Медицинските университети.

Събрани и анализирани са определения на основните термини, употребявани в медицина на бедствените ситуации и други сродни дисциплини. Представени са Класификации на бедствените ситуации от различни автори и бази данни.

Направен е анализ на организационната структура и управление на дейността по защита на населението при бедствия, която е базирана на Закона за защита при бедствия (както е изменен) и др. нормативни документи.

Анализът на данните показва, че при бедствени ситуации пред системата на здравеопазването възникват редица проблеми и трудности. Посочени са начините за преодоляването им.

Подробно са разработени задачите и дейностите при масови бедствия: медицинска сортировка (триаж) и евакуация, съпоставени със становищата на други автори и опита на французи, белгийци, германци и специалисти от други държави.

Оценка на учебно преподавателската дейност

Гл. асистент Н. Радева има повече от 6 г. и 10 месеца стаж по специалността и 4 години преподавателски стаж в МУ-Варна. Годишната учебна натовареност е средно над 300 учебни часа при студенти АЕО и БЕО обучение.

Взема активно участие в обучението на студенти от различни специалности с ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ като води упражнения и лекции по дисциплините – Медицина на бедствените специалности, Медицинско осигуряване при бедствени ситуации, Готовност за бедствия и аварии, Медицинско осигуряване при бедствия и кризи с голям брой пострадали и др.

Голяма практическа стойност има разработеният Двуетичен терминологичен речник (на английски и български)

Предлаганият речник е семантичен. Съдържа над 1200 термина, техните дефиниции и използвани съкращения.

Разглежданата терминология може да послужи на научни работници, преподаватели, специалисти от ПБЗН, БЧК, специализанти, докторанти и студенти от висши медицински университети и медицински колежи.

Заклучение

Кандидатът за участие в настоящия конкурс покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Предоставена е актуална и оригинална, достатъчна по обем научна продукция с широк тематичен обхват и значим теоретичен и практически принос.

Цялостната оценка на професионалното развитие, учебно-преподавателската активност, научните изяви и принос, изградения авторитет, организационния и експертен опит на кандидата ми дават основание да дам положително становище и да предложа на членовете на Научното жури да изберат гл. ас. Николина Радкова Радева, доктор за академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве по специалност „Медицина на бедствените ситуации“, за нуждите на Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“ към факултета „Обществено здравеопазване“ на Медицински университет - Варна.

09.09.2019

София

Подпис:

/Доц. д-р Димо Димов, д.м./